

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.647/2020/4/II.

A felperes:

felperes neve, felperes címe

A felperes képviselője:

SBGK Ügyvédi Iroda, címe; ügyintéző: dr. Borbély Boglárkaügyvéd

Az alperesek:

I.rendű alperes neve, I.rendű alperes címe - I. rendű

II.rendű alperes neve, II.rendű alperes címe - II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. File Zsuzsanna ügyvéd, címe - az I. és II. rendű alperesek képviselőjében

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 15.P.22.091/2020/8.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül a ... internetes portálon ... napján „...” címmel megjelent cikk címe alatt, az eredeti tartalommal azonos betűméretben és megjelenéssel, a cikk elérhetőségéig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

„Helyreigazítás

A ... napján „...” címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve felperes, mint ... vezényletével kerültek értékesítésre a tárgybeli ingatlanok a becsült 1 milliárd 40 millió forintos forgalmi érték helyett mindössze 304 millió forintért.

A valóság ezzel szemben az, hogy felperes neve felperes sem az értékesítés előkészítésében, sem a tényleges eladásban nem vett részt".

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a peres felek az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest és a II. rendű alperest, hogy fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra személyenként 42.000 (Negyvenkettőezer) - 42.000 (Negyvenkettőezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes a keresetében az I. rendű alperest a ... weboldalon ... napján „...” címmel megjelent cikkben foglaltak miatt az alábbi helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni:
Helyreigazítás:
„A ... napján közzétett „...” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve, mint ... vezényletével kerültek értékesítésre a tárgybeli ingatlanok a becsült 1 milliárd 40 millió forintos forgalmi érték helyett mindössze 304 millió forintért. A valóság ezzel szemben az, hogy felperes neve sem az ingatlanok értékesítésének előkészítésében, sem pedig azok tényleges eladásában semmilyen módon nem vett részt, az önkormányzat ingatlant nem is értékesített.
- [2] Valótlanul állítottuk, hogy ingatlan értékesítésére került sor évben, ezzel szemben a valóság az, hogy az önkormányzatnak a ...-ben fennálló üzletrésze került értékesítésre, amely kapcsán az üzletrész forgalmi értékét két egymástól független szakértő határozta meg és amelyből az egyik értébecslés 303,9 millió forintban, a másik értébecslés 282,1 millió forintban határozta meg az üzletrész értékét.
- [3] A cikkünkben azt, hogy a ... az önkormányzatot indikatív ajánlattal kereste meg abban a hamis színben tüntettük fel, mintha felperes neve ezen ajánlatot a képviselő-testület elől szándékosan eltitkolta volna, illetve azt elmulasztotta volna az önkormányzat, illetve a képviselő-testület tudomására hozni annak érdekében, hogy a cikkben vázolt, súlyosan értékaránytalannak bemutatott jogügyletet a ...-vel véghez vihesse. A valóság ezzel szemben az, hogy felperes neve a ... ajánlattal nem kereste meg és felperes neve nem titkolt el semmit és nem tett félrevezető nyilatkozatot a képviselő-testület előtt.
- [4] felperes neve a üzletrész eladásában, annak előkészítésében, a pályázati feltételek kialakításában, a pályázati eredmény elfogadásában nem működött közre, az önkormányzat ezirányú döntéseinek és tevékenységének az időszakában már nem volt a képviselő-testület tagja és nem töltött be semmilyen tisztséget az önkormányzatban, az általa korábban kezelt aktákat az ... megbízatását követően az önkormányzat vagyoni ügyekért felelős irodája kezelte, arra nem kellett rábukkanni, az végig az önkormányzat rendelkezésére állt.
- [5] A cikkben azt a valós tény, hogy az ügyben feljelentés megtételére került sor, amelyre figyelemmel nyomozás van folyamatban, abban a hamis színben tüntettük fel, mintha az ügyben felperes neve a büntetőeljárásban érintett lenne, ez azonban nem igaz, felperes neve szemben nincs folyamatban nyomozás.
- [6] Valótlanul állítottuk továbbá, hogy az önkormányzatnak valós jogi lehetősége volt a társasági

szerződésben való tagsági viszonyának a megszüntetésére a többségi tulajdonos szerződésszegése alapján. A valóság ezzel szemben az, hogy ilyen jogi lehetősége az önkormányzatnak nem volt, azt jogszabály kizárja". Kérte a II. rendű alperes perköltségben marasztalását.

- [7] Az alperesek a kereset elutasítását indítványozták, kérve a felperes perköltségben marasztalását.
- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [9] Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 54.000 forint perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.
- [10] Ítéletének indokolásában idézte Magyarország Alaptörvényének IX. cikk (1) és (2), valamint (4) bekezdésében, az Smtv. 4. § (1) bekezdésében, 10. §-ában, 12. § (1) és (2) bekezdésében, a Pp. 495. § (1) és (2) bekezdésében, a PK 12. és 14. számú állásfoglalásban, továbbá a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban írtakat.
- [11] Rámutatott arra, hogy a sérelmezett cikk közügyekben való megszólalásnak minősül, jelen esetben egy közvagyonnal kapcsolatos, közügynek minősülő, tényfeltáró, oknyomozó sajtóközleményről van szó.
- [12] A felperes személyére nem vonatkozó tényállítások tekintetében a felperesnek nincs keresetösségi jog. Az átlagos társadalmi, államszervezeti ismeretekkel rendelkező személy, az átlagolvasó által is ismert, hogy egy települési (kerületi) önkormányzat olyan szervezet, amelyen belül különböző szervezeti egységek találhatók és a döntési jogosultságok az egyes hatósági és egyéb ügyekben megoszlanak. Az is evidens az átlagolvasó számára, hogy az önkormányzat vezetője a polgármester, továbbá az ...(ek), illetve a jegyző.
- [13] A PK 12. számú állásfoglalás rendelkezéseit szem előtt tartva a cikkbeli közlések azon részei vonatkoztathatók a felperesre, ahol nevesítve szerepel. Az újságíró önkormányzatot említő kijelentéseit nem lehet a felperes személyét érintő közlésnek tekinteni.
- [14] A cikk eredeti verziójában tényállítás volt az a közlés, miszerint „felperes neve akkori ... vezényletével mégis tető alá hozták az értékesítést”, továbbá - bár nem a felperes személyét érintette - az a kijelentés, mely szerint „a ... közepén lévő épületet adta el az önkormányzat”. Ezek a tényállítások valótlank, hiszen a ... értékesítéskor a felperes már nem volt sem ..., sem képviselő-testületi tag. Szintén valótlank az az állítás, hogy ingatlanok értékesítésére került sor, ezzel szemben kisebbségi üzletrész értékesítése történt. Ezen valótlank tények vonatkozásában a helyesbítés megtörtént, a cikk tartalma átírássra került, ezáltal a valótlank tényállítás kiiktatásra került, további - a felperes által kért - terjedelmes magyarázkodás szükségtelen, kifejezetten értelemzavaró.
- [15] A felperes által kifogásolt azon mondatrész, miszerint „... **felperes neve** ... is megküldték azt az önkormányzat által rendelt ügyvédi előkészítő anyagot...” olyan valós tényről állít, amely sem pozitív, sem negatív értékítéletet nem hordoz, csupán a történet kronológiai része. Ugyanez vonatkozik azon állításra is, amely szerint „az önkormányzat felhatalmazást adott felperes neve, hogy készítse elő a ... lévő üzletrész értékesítését”. Szintén egy, a feljelentésben foglaltakon alapuló újságírói közlés, hogy egy a „**felperes neve** nevének elhelyezett aktára is rábukkantak”. Ez a mondatrész önmagában semmit nem mond, a felperes által megjelölt jelentéstartalmat nem hordozza, nem állítja, nem sugallja, hogy ezt az aktát a felperes készítette, illetve elrejtette volna. A „rábukkantak” kifejezés használata amellet, hogy önmagában nem hordoz negatív tartalmat, befér

az újságírói szabadság figyelemfelkeltő eszköztárába. Az egész bekezdés lényegi tartalmát egyébként is az képezi, hogy létezik egy dokumentum, amelynek tartalma szerint volt egy kedvezőbb vételi ajánlat. Ez a lényeges momentum, ami a kronológiai sorrendet és szövegösszefüggést figyelembe véve kitűnik a kifogásolt szövegrészletből az átlagolvasó számára is.

- [16] Az írásban többször hivatkozott feljelentés alapján megindult büntetőeljárás vonatkozásában a felperes neve megemlítésre sem került, csak az, hogy ... esetleges érintettsége miatt került sor áttételre. Ez a közlés való tény hamis színben nem tüntet fel, azt egyértelműen alátámasztja a rendőrhatalósági határozat.
- [17] Azon szövegrész, melyben az újságíró felteszi a kérdést, hogy vajon miért döntött az önkormányzat az előnytelen szindikátusi szerződés fenntartása mellett, szintén nem tüntet fel való tény hamis színben. Ebben a kontextusban egyébként nem a felperes az érintett, hanem az önkormányzat, a felperes csupán annyiban, hogy tőle kértek tájékoztatást, amit tényszerűen nem kaptak meg.
- [18] A felperesnek, mint közszereplőnek a kritikát, bírálatot, negatív véleménynyilvánítást is el kell tűrnie, a közügyek vitatását érintő véleményszabadság korlátozását előíró jogszabályokat vonatkozásában megszorítóan kell értelmezni.
- [19] Az I. rendű alperes a foglalkozása által megkívánt gondossággal járt el, tekintettel arra, hogy a felperes elismerte, miszerint a cikk szerzője megpróbálta vele a kapcsolatot felvenni, az azonban nem vezetett eredményre. Az újságíró tehát reflektálási lehetőséget biztosított a felperes részére.
- [20] Az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdésében és 101. § (1) bekezdésében írtak alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.
- [21] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereseti kérelmének történő helyt adást, másodlagosan az első fokon hozott határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [22] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésében, valamint (3) bekezdés a), c) és d) pontjaiban foglaltakra alapította.
- [23] Előadása szerint annak megítélésénél, hogy mely közlések vonatkoztathatók a személyére, elsődlegesen valóban vizsgálendő, hogy hol kerül név szerint megemlítésre az írásban, ugyanakkor azt is vizsgálni szükséges, hogy a cikk közlései közül, azokat összességükben értelmezve, melyek vonatkoznak a személyére annak ellenére, hogy nevét kifejezetten nem említik. Ha ugyanis például a cikk elsőként azt közli, hogy az ingatlanok értékesítését a vezényletével hozták tető alá, majd a következő mondatban arról ír a neve említése nélkül, hogy ezen értékesítés során a tárgybeli ingatlanok a becsült 1 milliárd 40 millió forintos forgalmi érték helyett mindösszesen 304 millió forintért kerültek értékesítésre, az átlagolvasó - még ha ismeri is az önkormányzati szervezet működését - a neve korábbi említése miatt egyértelműen hozzá köti az állítólagosan a forgalmi értéket jelentősen alulmúló áron történő értékesítés körülményét. Az átlagolvasó ugyanis nincs tisztában az önkormányzati ingatlanértékesítés menetével, szereplőivel. E körben a felperes utalt a BDT2014.3210. számú eseti döntésre.
- [24] Az eredeti cikkben szereplő azon valótlan állítás, mely szerint ... vezényletével hozták tető alá az

értékesítést, az I. rendű alperes által az írásban utólag eszközölt módosítással, kiegészítéssel, valamint a helyesbítés közzétételével részben valóban helyreigazításra került, azonban egyrészt nem a kérelmében kért módon, hiszen nem a cikk címe alatt helyezték el a helyesbítést, hanem annak végén, az alatt, másrészt nem is tért ki valamennyi, a személyével kapcsolatban megfogalmazott valótlan közlésre, azok nem kerültek helyreigazításra, így kereseti kérelmét megalapozottan terjesztette elő.

- [25] Az I. rendű alperes a cikk módosításával, kiegészítésével, illetve a helyesbítés közzétételével elismerte, hogy valótlanul állították, miszerint a vezényletével hozták tető alá az értékesítést. Ugyanakkor a cikk annak kimondásával, hogy ... a vezényletével került sor az értékesítésre - az írás egészét értelmezve, az abban hangsúlyozott körülményeket figyelembe véve, valamint összességében az átlagolvasó felé közvetített értelméből kiindulva -, a helyesbített valótlan tényállításon felül olyan további valótlan kijelentéseket is megfogalmazott a személyére vonatkozóan, amelyek helyreigazítását ugyancsak kérte, erre azonban nem került sor. Az írás arról szól, hogy az önkormányzatnak a kisebbségi tulajdonában álló ...-ben fennálló üzletrésze alátámasztottan lényegesen alacsonyabb vételáron került értékesítésre, mint amilyen vételáron arra lehetősége lett volna, az eredeti cikk pedig arról is tájékoztatást nyújtott, hogy a vezényletével került sor az értékesítés tető alá hozására. A cikk - azt a maga egészében értelmezve - a helyreigazított valótlan tényállításon felül azt a valótlan tényállítást is tartalmazza, miszerint az ő mint ... vezényletével, azaz vezetésével, irányításával kerültek értékesítésre a tárgybeli ingatlanok a becsült 1 milliárd 40 millió forintos forgalmi érték helyett mindössze 304 millió forintért, illetve a cikk tárgyát képező ügyletben vezényletével az önkormányzatnak valós jogi lehetősége volt a társasági szerződésben való tagsági viszonyának a megszüntetésére a többségi tulajdonos szerződésszegése alapján és arra vonatkozóan kapott felhatalmazást az önkormányzattól, hogy a tárgybeli ingatlanok értékesítését előkészítse, amely egyet jelent a ...-ben lévő üzletrész értékesítésével.
- [26] Ezen közlések a személyére vonatkoznak, azokat a cikkben korábban leírtak alapján az olvasó egyértelműen a személyéhez köti, így a keresetiségi joga fennáll.
- [27] Az Smtv. 12. §-a, valamint a PK 12. számú állásfoglalás rendelkezései alapján jogosult helyreigazítást és a valóság közzétételét kérni abban az esetben is, ha a cikk valótlan közlése nem egy konkrét kifejezésben, mondatban jelenik meg, hanem az írás egymással összetartozó részeinek összefüggésükben való értelmezésekor. Arra tekintettel pedig, hogy a valóságként közzétenni kért közleményt alátámasztó iratokat is csatolta a keresete mellékleteként, jogosult a valótlan közlésekkel szemben a valóság közzétételét is kérni. A helyreigazítás iránti kérelem, illetve sajtóperben a kereset elbírálásánál az eredeti cikk tartalmából szükséges kiindulni, hiszen a legtöbb olvasó az eredeti sajtóközleményt olvasta annak megjelenésekor és nem követi nyomon, hogy az adott írás a későbbiek során módosításra került-e, az esetleges helyesbítésről nem szerez információt, hiszen azt a sajtószervek jellemzően már nem tüntetik fel a főoldalukon, arra nem hívják fel az olvasóik figyelmét.
- [28] Emiatt önmagában amiatt, hogy az I. rendű alperes helyesbítette a fent sérelmezett közlések magját képező valótlan kijelentést, miszerint az értékesítés tető alá hozatalára ... a vezényletével került sor, és ezáltal esetlegesen a helyreigazítani kért további közlések a cikk egészét vizsgálva már nem bírnak olyan jelentéssel, mint az eredeti szövegezés, nem jár, nem járhat azzal a következménnyel, hogy a helyreigazítás iránti igénye okafogyottá váljon.
- [29] Megalapozatlan és iratellenes az elsőfokú bíróság azon állítása, amely szerint a cikkben többször hivatkozott feljelentés alapján indult büntetőeljárás kapcsán a neve megemlítsésem sem került,

ugyanis neve az írás legelején, az annak tartalmát négy fő pontban összefoglaló részben szerepel úgy, mint akinek a szerepét a feljelentés első helyen firtatja. Az azonban, hogy a feljelentés a szerepét firtatná nem igaz, a 27 oldalas feljelentésben neve mindössze egy alkalommal jelenik meg, ... pedig egy másik mondatban hivatkoznak rá.

- [30] Az elsőfokú bíróság ebben a körben a sérelmezett közlést nem összefüggéseiben, szöveggörnyezetében, hanem külön szavakra, kifejezésekre bontva elemezte és így állapította meg, hogy egyszerű újságírói közlés az, hogy „**felperes neve** nevéen elhelyezett aktára is rábukkantak”, illetve, hogy a „rábukkantak kifejezés használata amellett, hogy önmagában nem hordoz negatív tartalmat, belefér az újságírói szabadság figyelemfelkeltő eszköztárába”, valamint „az egész bekezdés lényegi tartalmát nem a fentiek, hanem az képezi, hogy létezik egy dokumentum, melynek tartalma szerint volt egy kedvezőbb vételi ajánlat”. A cikk sérelmezett közléseit összefüggéseiben vizsgálva ugyanakkor megállapítható, hogy az azt a valós tény, miszerint a ... az önkormányzatot indikatív ajánlattal kereste meg és az ügyben feljelentés megtételére került sor, melyre figyelemmel nyomozás van folyamatban, abban a hamis színben tüntette fel, mintha a cikkben rögzített ajánlatot a képviselő-testület elől szándékosan eltitkolta volna, illetve azt elmulasztotta volna az önkormányzat, illetve a képviselő-testület tudomására hozni annak érdekében, hogy az írásban vázolt súlyosan értékaránytalannak bemutatott jogügylet a ...-vel létrejöhessen.
- [31] Való tény, hogy az ügyben büntetőeljárás indult, valamint a feljelentésben szerepel a neve és a rendőrség az esetleges érintettsége miatt intézkedett az ügy áttétele iránt, a cikk ezen valós tényeket tüntette fel hamis színben, ami abban áll, hogy egyrészt a neve az írás legelején, annak tartalmát négy fő pontban összefoglaló részben szerepel úgy, mint akinek a szerepét a feljelentés első helyen firtatja, ez azonban nem igaz. A neve valóban említésre került a feljelentésben a kronológiai leírásban, azonban szerepét, felelősségét semmilyen módon sem vizsgálja, azt nem is tehetné, hiszen a cikk tárgyát képező ügyben nem érintett.
- [32] Az elsőfokú bíróság ítéletében köteles lett volna megindokolni, hogy ítéletének meghozatalában milyen okból kifolyólag játszottak szerepet az általa felhívott jogszabályok, illetve bírósági gyakorlat, elvi jelentőségű döntések, ezen kötelezettségének nem tett eleget, abból ugyanis nem derül ki, hogy miért vizsgálta közéleti szereplői minőségét. Ennek ugyanis kizárólag abban az esetben lett volna jelentősége, ha a személyével szemben kritikát, bírálatot fogalmazott volna meg a cikk és ennek helyreigazítása iránt lépett volna fel, jelen esetben azonban nem ez történt.
- [33] A közszereplők fokozott tűrési kötelezettsége kizárólag az őket érintő kritika, véleménynyilvánítás kapcsán áll fenn, a valótlan tényállítások, illetve való tények hamis színben való feltüntetése kapcsán nem. A helyreigazítani kért közlések nem minősülnek véleménynyilvánításnak, így azok vonatkozásában közéleti szereplőként fokozott tűrési kötelezettség nem terheli.
- [34] Az elsőfokú bíróság által felhívott 34/2017. (XII. 11.) AB határozat jelen ügy tekintetében nem szolgálhat iránymutatásul és ezáltal nem képezhetette az elsőfokú ítélet alapját. Az AB határozat arra az esetre nézve fogalmaz meg iránymutatást, amikor közéleti szereplők által adott sajtótájékoztatón a közéleti szereplők a közügyek megvitatása körében, egymást érintően tett kijelentéseiről az egyik sajtószerv saját értékelés nélkül, szöveghűen tudósít és ezt átveszi a másik sajtószerv a forrás feltüntetésével, de az átvettek valóságtartalmának ellenőrzése nélkül, mely alkalmas lehet az érintett közszereplő személyiségi jogainak megsértésére és alapesetben a valótlan tényállítások híresztelése és ezáltal az érintett közszereplő jóhírneve megsértésének megállapítását vonhatja maga után.
- [35] Jelen per tárgyát egyrészt nem személyiségi jogsértés képezi, hanem sajtó-helyreigazítás, a cikk

továbbá nem közéleti eseményről nyújtott gyors tájékoztatás, hanem egy kutatómunka eredménye, amely azonban téves megállapításokat tartalmaz és való tényeket hamis színben tüntet fel, harmadrészt jelen esetben az I. rendű alperes nem biztosított lehetőséget számára a cáfolatra. Az I. rendű alperes a cikk kapcsán egyik hivatalos, nyilvános elérhetőségén sem kereste meg. Az írás szerzője ugyan valóban küldött egy rövid üzenetet a Facebook oldalán, amelyet azonban egyrészt nem ő kezel, másrészt újságíróként tisztában kellett lennie azzal, hogy az újságírói megkereséseknek nem is ez a megfelelő kommunikációs csatornája, hanem a hivatalos, nyilvános ... elérhetőségei egyike. A Facebook oldalára küldött üzenetben nem is került tájékoztatásra a cikk későbbi tartalmáról, a cikket nem küldték meg a részére és a megküldött kérdés nem azon közlésekre vonatkozott, amelyek helyreigazítása iránt jelen perben fellépett.

- [36] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a felperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozták.
- [37] Előadásuk szerint a perbeli esetben egy közvagyonnal kapcsolatos, közügynek minősülő tényfeltáró, oknyomozó sajtóközleményről van szó, amely számos - újságírói kutatómunka eredményén alapuló - tényállítást és értékítéletet tartalmaz, amelyek több szervezetet, gazdasági társaságot, az önkormányzatot, különböző intézményeket és személyeket érintenek, nem kizárólag a felperes személyét.
- [38] A nem a felperes személyére, hanem az önkormányzatra vonatkozó tényállítások tekintetében a felperes keresetességi joggal nem rendelkezik. A felperes a saját személyét még a fellebbezésében is az önkormányzattal azonosítja, gondolatmenete azonban hibás, helyreigazítást nem alapozhat meg.
- [39] A pontos állítások rögzítésével, az eredeti cikk helyesbítésével a helyreigazítás e körben tárgytalanná vált.
- [40] A felperes a fellebbezésében ismételten hivatkozik több olyan állításra, amelyek valós alapokon nyugszanak, forrásaik valós dokumentumok. Ezen állításokba a felperes személyét belelátni a felperes személyes érzékenységén alapul. Az, hogy a felperes neve felelős személyként felmerül ezen ügyletek vonatkozásában, és a cikk ezt a leadjében rögzítette is, nem jelenti azt, hogy a felperes által sugallni vélt hamis látszat megvalósul.
- [41] Ugyanez vonatkozik a felperes érintettségére a büntetőeljárás vonatkozásában. Az írás sehol sem gyanúsítottként hivatkozik a felperesre, ahogyan a feljelentés sem. A cikk egyedül azt a megalapozott és okszerű következtetést vonja le a feljelentésből és a felperest az üzletrész értékesítésére felhatalmazó önkormányzati rendeletből, valamint a csatolt rendőrségi nyilatkozatból, hogy a felperes érintett lehet majd a jövőbeni nyomozásban. Az átlagolvasó is tudomással bírhat arról, hogy a feljelentés alapján nem lesz valaki rögtön gyanúsított.
- [42] Az elsőfokú ítélet világosan kifejti, hogy miért kell vizsgálni és figyelembe venni a felperes közszereplői minőségét. A felperes tűrési kötelezettsége a perbeli írás vonatkozásában tágabb, tűrnie kell azt, hogy a ... követő új vezetés a felelősségét firtatni fogja, valamint azt is, hogy a sajtó a tájékoztatási kötelezettsége körében beszámol az ilyen jellegű ügyekről. A felperesnek a valótlan tények körében valóban nincs tűrési kötelezettsége, azonban okszerű következtetést, értékelést, bírálatot vonatkozásában lehet levonni, erre vonatkozóan tűrési kötelezettsége fennáll.
- [43] A 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban írtak a perbeli esetben - hiába más a kontextus - analógia

útján alkalmazható, értékelni kell ugyanis azt a körülményt, hogy az újságíró a felperest meg kívánta szólaltatni az ügyben, a felperes azonban a lehetőségtől elzárkózott, nem reagált. A cikk kapcsán ismételten felmerül annak a kérdése, hogy egyes politikusok az Smtv.-ben foglalt, a közvélemény tájékoztatására vonatkozó kötelezettségüknek nem tesznek eleget, sajtómegkeresésekre nem válaszolnak. Nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, hogy az elkészült cikket az egyébként nem reagáló érintettnek megküldje.

- [44] A felperes eljárási szabálysértés megállapítását anyagi jogsértésre hivatkozva nem kérheti, a felperes által indítványozott hatályon kívül helyezés nem indokolt, a fellebbezés e körben alaptalan.
- [45] A felperes fellebbezése részben megalapozott.
- [46] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, nem volt helye az első fokon hozott határozat Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésének sem. Az elsőfokú ítélet a Pp. 346. §-ban foglalt előírásoknak megfelel, az első fokon eljáró bíróság a határozatát a szükséges módon megindokolta, abból kiderül, hogy a felperes közszereplői minőségét miért vizsgálta, és az is, hogy a 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban foglaltakat miért látta a perbeli esetben alkalmazhatónak. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság - az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelem alapján - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.
- [47] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak részben nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetés vonható le.
- [48] Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.
- [49] A másodfokú bíróság előzetesen az alábbiakra mutat rá.
- [50] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.
- [51] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjait a PK 12. számú állásfoglalás adja meg. Ennek II. pontja értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.
- [52] Az egész cikk összefüggéseit értékelve tehát a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy mi jut el az átlagolvasóhoz a sérelmezett kijelentés útján. A PK 13. számú állásfoglalás I. pontja egyértelmű abban, hogy sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével, vagy egyéb módon - utal, vagy akinek személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.

- [53] Sajtó-helyreigazítási igényt az érvényesíthet, akinek a személyhez fűződő jogait megsértették. A jogsértés ezen esetben valótlan tényállítással, illetve való tények hamis színben feltüntetésével valósul meg. Ezért sajtó-helyreigazítást az kérhet, akiről ilyen jogsértő közlés történt. Elsősorban az, akit a sajtóközleményben név szerint megjelöltek. Valakinek a személyére azonban egyéb módon, nevének a megjelölése nélkül is lehet utalni, a közlés a számára ilyen esetben is sérelmes lehet. Ezért sajtó-helyreigazítást az is követelhet, akit név szerint nem jelöltek meg, de a közlés a személyére vonatkozik, a személyét érinti, feltéve, hogy személye a sajtóközlemény tartalmából valamilyen módon felismerhető.
- [54] Lehetséges az is, hogy a sajtóközlemény név szerint vagy név nélkül határozatlan, burkolt utalásaival, bizonytalan megjelölésével többeket is sért. Ilyen esetben az érintett személyek közül bárki kérhet helyreigazítást, de csak a saját nevében, és a helyreigazítás tartalma is csupán annak a személyére korlátozódhat, aki igényt érvényesített. Következik ez abból, hogy a sajtó-helyreigazítás személyiségvédelmi eszköz, ezért csak azoknak a tényállításoknak, tényközléseknek a helyreigazítását lehet kérni, amelyek az igényt érvényesítő fél személyére vonatkoznak.
- [55] A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az Smtv. 12. §-a, valamint a PK 12. számú állásfoglalás rendelkezései alapján az érintett abban az esetben is jogosult helyreigazítás közzétételét kérni, ha a cikk valótlan közlése nem egy konkrét kifejezésben, mondatban jelenik meg, hanem az írás egymással összetartozó részeinek összefüggésükben való értelmezésekor.
- [56] Egy nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönteni, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Az EJEB és az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem önmagában az érintett személy státuszának, hanem a vélemény közügyekhez kapcsolódó jellegének van meghatározó szerepe a saját mércék alkalmazása szempontjából. Az adott közlés megítéléséhez elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit, a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Vizsgálni kell így a közlést érintően a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. Amennyiben ezen körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi. Ezt követően hasonló szempontok alapján abban szükséges dönteni, hogy a közlés értékítéletnek, vagy tényállításnak tekinthető-e [13/2014. (IV. 18.) AB határozat].
- [57] Az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatának indokolása értelmében a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a kifejtett véleményt annak érték- és valóságtartalmára tekintet nélkül védi. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a vélemény kifejtésének lehetőségét védelmezi, a kifejtett vélemény tartalmától függetlenül. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a szabad véleménynyilvánításhoz való jog minden esetben kiterjed, függetlenül a kifejtett vélemény érték- és valóságtartalmától. A közéleti szereplőnek az éles, erőteljes véleménynyilvánításokat is tűrniük kell.
- [58] A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. Egyfelől a demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája a társadalom tagjainak, az

állampolgároknak, (valamint a sajtónak) olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. Másfelől a tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét.

- [59] Az Alkotmánybíróság mércéje szerint az értékítéletek és a személyes meggyőződést közvetítő vélemények mindaddig, amíg összefüggésben állnak a közügyekkel, attól függetlenül élvezik a véleménysszabadság alkotmányos oltalmát, hogy helyes vagy helytelen, tetsző vagy nem tetsző, értékes vagy értéktelen gondolatokat tartalmaznak. Ezzel szemben a közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleménysszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt. [7/2014. (III. 7.) AB határozat]
- [60] A felperes közszereplő politikus, a cikk által érintett időszak egy részében ... volt, majd a ... választották. A cikk közügyben fejt ki álláspontját, egy közvagyonnal kapcsolatos tényfeltáró, oknyomozó sajtóközleményről van szó, amely számos, eltérő természetes és jogi személyekre, köztük a felperesre és a ... önkormányzatra, annak korábbi vezetőire vonatkozó tényállítást és értékítéletet tartalmaz. Ezek közül az értékítéletek, következtetések - helyességüktől, helytelenségüktől függetlenül - a véleménynyilvánítás szabadságának oltalmát élvezik, a tényállítások ugyanakkor már csupán akkor, ha a tény állítója jóhiszeműen járt el.
- [61] A felperes által kifogásolt egyes közléseket a fentiek tükrében kellett vizsgálat tárgyává tenni.
- [62] A felperes által elsőként kifogásolt közlés szerint a felperes, mint ... vezényletével kerültek értékesítésre a tárgybeli ingatlanok a becsült 1 milliárd 40 millió forintos forgalmi érték helyett mindössze 304 millió forintért. A kijelentés valóban nem egy mondatban jelenik meg, a cikk szövegösszefüggéseiben való értelmezése alapján azonban ezen tényállítás az írásban fellelhető. A sajtóközlemény ugyanis azt állítja, hogy „...felperes neve akkori ... (jelenleg a ...) vezényletével mégis tető alá hozták az értékesítést. Leegyszerűsítve az történt, hogy az önkormányzat a partnercég szerződésszegő magatartása ellenére sem szállt ki a számára így inkább csak hátrányt jelentő megállapodásból, és végül az ingatlanegyüttesért a becsült 1 milliárd 40 millió forintos forgalmi érték helyett kevesebb mint 30%, mindössze 304 millió forint folyt be az önkormányzat kasszájába”. Mindez összességében azt közvetíti az átlagolvasó felé, hogy a kedvezőtlen „üzletet” a felperes vezényletével ütötték nyélbe, a felperesnek központi szerepe volt az ingatlanegyüttes - ténylegesen üzletrész - áron alul történő értékesítésében, az önkormányzat cselekvőségét jelen esetben az átlagolvasó a felperes tevékenységével azonosítja.
- [63] A tényállítás tehát a felperes személyére vonatkozik és az alperesek által sem vitatottan valótlan, a cikk utólagosan ezen rész vonatkozásában - a harmadik bekezdésben szereplő mondat átírásával - részben módosításra is került, illetve az I. rendű alperes a cikk végéhez „Helyesbítés” címmel kiegészítést is fűzött.
- [64] A PK 15. számú állásfoglalás II. pontja szerint a helyreigazító közleményből - a maga egészét, összefüggéseit is tekintve - ki kell tűnnie annak, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. A közlemény szövege nem alakítható úgy, hogy ezáltal a tartalma elveszítse helyreigazító jellegét.
- [65] Az I. rendű alperes cikkben eszközölt módosítása, illetve az írás végére illesztett helyesbítése ezen feltételeknek nem felel meg, a felperes által elsőként kifogásolt közlés valótlanságait teljeskörűen

nem orvosolja, a „helyreigazítás” helye és módja nem felel meg az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglalt szabálynak sem, ezáltal az a sajtó-helyreigazítás személyiségvédelmi funkcióját betölteni nem tudja.

- [66] Az eredeti sajtóközlemény lényegi mondanivalója az, hogy az önkormányzat számára kedvezőtlen ügylet a felperes által került levezénylésre, a cikk további állításai ezen közlésre alapítottnak mutatják be az önkormányzati ügyletet, tárják fel a ...-ben lévő üzletrész, az azt alkotó ingatlanegyüttes sorsának alakulását, értékesítésének körülményeit. A felperes által elsőként sérelmezett közlés az, amely az önkormányzat üzletrész értékesítése, a feljelentésben szereplő - az önkormányzat új vezetése által kedvezőtlennek és jogszerűtlennek tekintett - ügylet és a felperes személye között a kapcsolatot megteremti, amelynek folytán a felperes - mint az önkormányzat egykori vezetője - az önkormányzattal, annak vezetésével azonosíthatóvá válik. A cikk módosított változata továbbra is kapcsolatot teremt a felperes és az ingatlan árán aluli értékesítése között, ilyen kapcsolat azonban a rendelkezésre álló okiratok alapján nem tárható fel.
- [67] ... Önkormányzatának képviselőtestülete a ... számú határozatával valóban úgy döntött, hogy a ... az önkormányzat tulajdonában lévő üzletrész értékesítésére vonatkozó tárgyalások lefolytatására felhatalmazza a felperest, mint ... azzal, hogy az érdemi döntésekről a képviselő-testület határoz. Ezen határozat alapján azonban érdemi intézkedések megtételére, tárgyalások lefolytatására nem került sor, a felperes ... megbízatása pedig ... meg is szűnt.
- [68] Az önkormányzat képviselőtestületének ...-ei rendkívüli ülése elé került előterjesztés szerint a ... üzletrészét 100%-ban birtokló ... vezérigazgatója ...-én - tehát a felperes ... tisztségének megszűnését követően - vételi ajánlatot juttatott el önkormányzathoz, amelynek lényege szerint a ..., mint többségi tulajdonos a kialakult viszonyok (az önkormányzat beleegyezése vagy tudta nélkül meghozott döntések folytán kialakult a szindikátusi szerződésben foglaltaktól eltérő helyzet) rendezésére törekszik. Ennek megoldását az önkormányzat 49,62% tulajdonrészének megvásárlásában látják és erre tettek ajánlatot. A tranzakciót független értékbecslők és szakértők által meghatározott piaci értéken kívánják megkötni.
- [69] A határozati javaslat szerint ... Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a ...-ben lévő üzletrészét pályázat útján elidegeníti. Az üzletrész minimál árát 303,9 millió forintban állapítja meg. Felkéri az ...-t a pályázati kiírás elkészítésére és a pályázat lebonyolítására, valamint a pályázati eredmény képviselő-testületi előterjesztésére.
- [70] Ezen adatok alapján megállapítható, hogy valótlannak az az állítás, miszerint a felperes vezényletével kerültek értékesítésre a kérdéses ingatlanok, azzal, hogy a felperes nem csak ezt, hanem azt is kifogásolta, hogy az ingatlanok az ő „központi szerepe” mellett áron alul kerültek értékesítésre. E vonatkozásban tehát az I. rendű alperes helyreigazítás közzétételére köteles.
- [71] A közzétenni rendelt valóságot a Fővárosi Ítéltábla - a kérelem és az ellenkérelem korlátai között - akként állapította meg, hogy abból az tűnjön ki, hogy a felperes - akár ingatlanokról, akár üzletrészeiről van szó - az értékesítésben, annak előkészítésében semmilyen szerepet nem játszott. Mellőzte ugyanakkor a felperes kérelméből azon részt, amely nem a felperes személyére, hanem az önkormányzatra vonatkozó nemleges közlést tartalmaz, miszerint az önkormányzat ingatlant nem is értékesített.

- [72] A másodikként kifogásolt közlés, amely szerint ingatlan értékesítésére került sor ..., nem a felperes személyére vonatkozó állítás, e vonatkozásban a felperes keresetösségi joggal nem rendelkezik. Ezen kijelentés megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az elsőként sérelmezett közlés helyreigazításával a felperes a jogügylettel, annak előkészítésével kapcsolatos érintettsége a valóságnak megfelelő rendezést nyert, a közzétenni rendelt helyreigazítás egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy a felperesnek az értékesítésben előkészítő, lebonyolító szerepe nem volt. Ugyanez vonatkozik a felperes által ötödikként sérelmezett szövegrészre, miszerint az önkormányzatnak valós jogi lehetősége volt a társasági szerződésben fennálló tagsági viszonyának megszüntetésére a többségi tulajdonos szerződésszegése alapján. Ezen közlések vonatkozásában a felperes személye és az önkormányzat közé nem tehető egyenlőségjel, az önkormányzat magatartása a felperes cselekvőségével nem azonosítható.
- [73] A harmadikként kifogásolt kijelentés vonatkozásában a felperes szintén a cikk szövegösszefüggéseinek vizsgálata alapján fogalmazta meg a helyreigazítási kérelmét, amire jogszerű lehetősége van. A felperes megjelölte, hogy az írás mely való tényt tartalmazza és ezt a való tényt milyen hamis színben tünteti fel. A való tény az, hogy a ... az önkormányzatot indikatív ajánlattal kereste meg, amelyet - a felperes álláspontja szerint - a cikk abban a hamis színben tüntetett fel, hogy ezt az ajánlatot a képviselőtestület elől szándékosan eltitkolta, illetve nem hozta az önkormányzat, illetve a képviselőtestület tudomására annak érdekében, hogy a súlyosan értékaránytalannak bemutatott ügyletet a ...-vel véghez vihesse.
- [74] Ezen kérelem megítélésénél szintén nem hagyható figyelmen kívül, hogy az elsőként kifogásolt közlés helyreigazításával tisztázást nyert, hogy a felperes nem játszott semmilyen szerepet a jogügylet lebonyolításában, előkészítésében. A helyreigazítás kérelem azonban ezen rész vonatkozásában azért sem megalapozott, mert a felperes által állított hamis színben feltüntetés az írás szövegösszefüggéseiben való értelmezése alapján nem állapítható meg.
- [75] A cikk a „...” alcím alatt azt a közlést tartalmazza, hogy „... azt állítják, hogy az önkormányzat irattárában egy olyan, **felperes neve** nevén elhelyezett aktára is rábukkantak, amely a ... vonatkozó, de nem iktatott iratokat tartalmazott. Innen került elő egy ismert ingatlanvállalkozás vételi ajánlata is, amely 20 százalékkal magasabb árat tartalmazott, mint a végig vitt szindikátusi megállapodás alapján kapott összeg”. A mondat tehát utal a ... által az önkormányzat megbízása alapján tett feljelentésre, majd a következő bekezdés szintén a feljelentést említi, szó szerint idézve az abban foglaltakat.
- [76] A sajtóközlemény ezen része tehát a feljelentés tartalmát ismerteti, arról az olvasókat a valóságnak megfelelően tájékoztatja, előzetes ítéletet a felperes vonatkozásában nem mond, így e körben sajtóhelyreigazításnak - a PK 14. számú állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően - nincs helye.
- [77] A negyedikként kifogásolt közlés vonatkozásában való tény hamis színben feltüntetésére szintén nem került sor. E körben a cikk azt az állítást tartalmazza, miszerint „a ... információja szerint a ... főosztálya elrendelte a nyomozást, majd ... érintettségére hivatkozva megpróbálta áttenni az ügyet a nyomozó főügyészségre. A hatóságok lapunknak küldött válaszaiból azonban kiderült, hogy a nyomozás a rendőrség kezében maradt, de ennek okáról nem adtak információt”. Az írás bevezetője azt közli továbbá, hogy „... a feljelentés is főleg **felperes neve** szerepét firtatja.”
- [78] Ezen közlések szövegösszefüggésben történő vizsgálata alapján sem állapítható meg, hogy a feljelentés, és az annak alapján folyamatban lévő nyomozás való tényét a sajtóközlemény abban a

hamis színben tüntetné fel, hogy a felperessel szemben lenne folyamatban a nyomozás, az ügyben gyanúsított lenne.

- [79] Valós tény, hogy a ... a ... számú határozatával a feljelentést áttette a Központi Nyomozó Főügyészséghez azzal az indokolással, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján - az egyes részselekmények elkövetési idejére figyelemmel - felmerül annak gyanúja, hogy a feljelentés tárgyát képező bűncselekmények megvalósításában a ... korábban ... tisztséget betöltő felperes neve megválasztását követően, ... is közreműködhetett.
- [80] A feljelentés név szerint a felperest valóban csupán egy helyen említi, ugyanakkor annak ... pontja az önkormányzat korábbi vezetőire, vezetésére, az ... utal, ennek körében a felperes felelősségét is feszegetve. A cikk azon állítása tehát, hogy a feljelentés a felperes szerepét firtatja, szintén valós. A „főleg” kifejezés pedig egy olyan újságírói vélemény, amely helyességétől vagy helytelenségétől függetlenül sajtó-helyreigazítási kötelezettséget nem alapoz meg.
- [81] A Fővárosi Ítéltábla csupán megjegyzi, hogy az alperesi újságíró felpereshez intézett megkeresése nem megfelelő, az a 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban foglaltak alkalmazását nem alapozza meg. A megkeresés „fórumának” vitathatósága mellett az állapítható meg ugyanis, hogy a felperes részére megküldött kérdések nem azon közlésekre vonatkoztak, amelyek helyreigazítása iránt a perben igénnyel lépett fel.
- [82] A felperes fellebbezése részben eredményre vezetett, ennek folytán a pernyertesség, pervesztesség aránya az elsőfokú eljárásban is módosult, azt a Fővárosi Ítéltábla az első- és másodfokú eljárás vonatkozásában is 50-50%-ban állapította meg. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy a felperes keresete az alperesi írás lényegi magját tekintve vezetett eredményre, azon közlés vonatkozásában, amelyre a cikk vezérfonala felfűzésre került.
- [83] A pernyertesség, pervesztesség azonos arányára tekintettel a másodfokú bíróság - a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján - úgy rendelkezett, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére.
- [84] A felperes és a II. rendű alperes a pernyertesség, pervesztesség arányában kötelesek viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdése c) pontja, 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

, 2020. november 5.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő